

Programma 2 Meedoen in Winterswijk

gemeente

Winterswijk

Inleiding

Dit programma is uitgewerkt in vier onderdelen: meedoen met sport, cultuur, onderwijs en werk.

Programma 2 sluit daarmee aan op programma 1, waarin het vooral gaat om meedoen op het gebied van welzijn en gezondheid.

De kracht van sport, cultuur en verenigingen

Cultuur verrijkt, brengt mensen samen en verbindt: een belangrijke factor voor welzijn. We zetten in op de verbinding tussen kunst, cultuur, onderwijs en het sociaal domein.

Sport zorgt voor preventie, ontspanning en een gezond leven. Samen met cultuur heeft sport een positieve invloed op de persoonlijke ontwikkeling. Wij waarderen dat en dragen hieraan bij.

Bestaanszekerheid

Het hebben van werk en daarmee het meedoen in de samenleving, draagt in hoge mate bij aan het welzijn en het voorkomen van armoede. We ondersteunen de weg naar een reguliere baan, rekening houdend met de kwetsbaarheid en ontwikkelkansen.

Onderwijs voor iedereen

Gelijke kansen betekent soms ongelijk investeren; passend en bereikbaar onderwijs is essentieel. Voor gelijke kansen werken we samen met onderwijs en verenigingen.

2.1 Cultuur

Ambitie

Cultuur verrijkt, brengt mensen samen en verbindt. Cultuur is een belangrijke factor voor het welzijn en de persoonlijke ontwikkeling van onze inwoners. Cultuur draagt ook bij aan een aantrekkelijke fysieke omgeving. Het is daarmee ook een belangrijke drager van onze toeristische alsook de economische sector. We willen cultuur behouden en waar mogelijk versterken.

Relevante documenten:

- Cultuurnota.
- Museumvisie.
- Erfgoednota 'Wi-j doet 't samen'.
- Beleidsnota 'Archeologische monumentenzorg in de gemeente Winterswijk'.
- Beleidsnota 'Aardkundige waarden in Winterswijk'.
- Kerkervisie Oost Achterhoek.

Doelstellingen

Combineren van voorzieningen waar mogelijk

Activiteiten

Cultuurnota 2024 (in begroting onder activiteit 'toekomstvisie voorzieningen')

We willen onze voorzieningen op het gebied van kunst & cultuur behouden en versterken. Voorbeelden zijn de bibliotheek, de schouwburg, de musea, het instituut voor kunst & cultuur Boogie Woogie en het amateurverenigingsleven. Ze vormen onze huidige lokale, culturele infrastructuur en zijn van artistieke, maatschappelijke, sociale en economische waarde.

Om onze voorzieningen in stand te kunnen houden, is passende huisvesting noodzakelijk. De komende jaren is naar verwachting onvoldoende geld beschikbaar voor grote investeringen in nieuwbouw. Daarom is geld gereserveerd voor noodzakelijke reparaties en renovaties aan de panden van onder andere Boogie Woogie en theater de Storm.

Kwaliteit (toelichting)

In januari 2024 heeft de raad de Startnotitie Cultuurnota vastgesteld. Hierin zijn trends en ontwikkelingen, speerpunten en het proces naar de nieuwe Cultuurnota vastgesteld. Het participatietraject is afgerond. Op dit moment werken we aan de concept nota.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

We koersen, conform de planning in de Startnotitie, nog steeds op besluitvorming in de raad over de nieuwe Cultuurnota in het vierde kwartaal 2024.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

Inzetten op behoud en ontwikkeling van (fysiek) erfgoed

Activiteiten

Uitvoeringsagenda erfgoednota 'Wi-j doet 't samen'

We voeren ons erfgoedbeleid samen met de gemeenten Aalten en Oost Gelre uit.

Kwaliteit (toelichting)

Implementatie Omgevingswet en Verdrag van Faro (wettelijke taken)

We hebben het afgelopen jaar gewerkt aan het project 'De verhalenfabriek'. In de gebiedsbiografieën hebben we voor de twee pilotgebieden Meddo en Centrum gekeken naar erfgoed in de breedste zin van het woord, zoals archeologie, aardkundige waarden en landschap. De resultaten van het pilotgebied Meddo hebben we in de buurtschap gedeeld waarbij we tevens een werksessie hebben gedaan in de toepassing van de kwaliteiten bij ruimtelijke ontwikkelingen als erftransities. Hiervoor hebben we een stappenplan opgesteld die in lijn is met de omgevingswet en de interne werkprocessen. Dit alles is nu te lezen op de nieuwe website: <https://werkenwinterswijk.nl/erfgoed/default.aspx>

Actualisering beleidsnota Erfgoed Oost Achterhoek

We voeren ons erfgoedbeleid en uitvoeringsagenda samen uit met de gemeenten Aalten en Oost Gelre. De afgelopen periode hebben we een netwerk en kennisdag georganiseerd in de vorm van de Erfgoeddag op landgoed Het Vriezenhuis, verder zijn we met diverse partijen in het erfgoedveld in gesprek om op te halen wat trends en ontwikkelingen zijn en waar de behoeftes liggen voor de volgende periode (2025-2028).

Ondertussen voeren we het huidige beleid uit met onder meer de keukentafelgesprekken voor het verduurzamen van monumenten en de onderhoudssubsidieregeling voor gemeentelijke monumenten. We hebben nieuwe monumenten aangewezen, faciliteerde projecten als 'De tijdreis door Winterswijk' en educatieproject De Ramp met de Phoenix.. Verder publiceren we het volgende deel in de erfgoedreeks.

Cultuur en Erfgoedpact Achterhoek

We blijven actief deelnemen aan het regionale Cultuur en Erfgoedpact Achterhoek.

Voor de projecten uit 2024

zie: https://www.cultuurerfgoedachterhoek.nl/projecten?gemeente_id=8&year=2024

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Cultuur en Erfgoedpact Achterhoek

In 2025 wordt een nieuw pact gesloten met de provincie Gelderland.

Tijd (indicator)

Trends en ontwikkelingen

Landelijke ontwikkeling is dat er meer aandacht is voor cultuur in de regio (VNG propositie Samen Cultuur borgen en advies Toegang tot cultuur van Raad voor Cultuur).

Het Rijk ziet de grote meerwaarde van cultuurbeoefening door amateurs. Met de totstandkoming van een Nationaal Akkoord Amateurkunst wil het Rijk inzetten op een structurele, samenhangende aanpak van de ondersteuning van amateurkunstgroepen. In 2024 is een pilotjaar uitgezet.

Vanuit het Rijk wordt ingezet op de waarde van kunst & cultuur binnen het sociaal domein. Er is steeds meer bewijs voor de positieve effecten van kunst en cultuur op gezondheid. Samenwerkingen tussen de culturele en creatieve sector en het sociaal domein worden gestimuleerd. Voorbeelden: GALA en IZA.

2.2 Sport

Ambitie

Sport moet voor iedereen betaalbaar en toegankelijk zijn. Daarom verbinden we sport aan de inclusie agenda. Sport levert een belangrijk aandeel in preventiedoelen. We stimuleren mensen die weinig tot niet actief zijn, tot meer bewegen.

Relevante documenten:

- Sportnota.
- Lokaal sportakkoord.
- Regionaal sportakkoord.
- Onderzoek 'Financiering sport in Winterswijk'.

Doelstellingen

Het stimuleren van mensen tot (meer) beweging

Activiteiten

Uitvoeren activiteiten Achterhoek in beweging en lokaal sportakkoord

Achterhoek in Beweging is een netwerk van mensen en organisaties die sport en bewegen inzetten voor een inclusieve samenleving en een gezonde en uitdagende leefomgeving.

Het lokale sportakkoord 'Samen actief in Winterswijk' voeren we samen met onze sportverenigingen en maatschappelijke organisaties uit.

Kwaliteit (toelichting)

Samen met Achterhoek in Beweging stimuleren we sport, bewegen en een gezonde leefstijl onder de inwoners. In het regionale Beweeg- en Sportakkoord zijn de ambities vastgelegd. In 2024 wordt prioritering aangebracht in de thema's. Het gaat hierbij om inclusie en diversiteit, vaardig in bewegen, vitaal en veilig sportklimaat, maatschappelijke waarde van topsport en sport en preventie.

Lokaal wordt intensiever intern (sociaal domein, gezondheid, sport/cultuur, onderwijs, openbare ruimte) de verbinding gemaakt door middel van onze buurtsportcoaches. Sport wordt ingezet als middel voor de thema's van het Gezond en Actief Leven Akkoord. Het lokaal sportakkoord Samen Actief in Winterswijk is Herijkt er wordt

gewerkt aan de thema's en ambities, samen met partners, sportaanbieders en initiatiefnemers.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

In januari 2025 wordt gestart met de uitvoeringsagenda.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

Sportvoorzieningen zijn toekomstbestendig en betaalbaar

Activiteiten

We hebben een eerlijk en simpel financieringssysteem voor sportverenigingen

We werken aan een nieuw, eenvoudiger financieringssysteem voor sportverenigingen.

Kwaliteit (toelichting)

We werken aan een nieuw, eerlijk en eenvoudiger financieringssysteem voor sportverenigingen. Samen met sportverenigingen wordt er breed gekeken naar bezuinigingsmogelijkheden. Er zijn gesprekken met verenigingen en deze input wordt meegenomen. Daarbij wordt rekening gehouden met het brede sportaanbod (binnen en buiten) dat Winterswijk rijk is, met al haar verschillende verenigingen, groot en klein. Belangrijk uitgangspunt is dat de toegankelijkheid voor de breedtesport goed blijft.

Op 2 november 2023 heeft de gemeenteraad het amendement aangenomen, met de opdracht om vanaf 2026 gedurende drie jaar een bedrag van € 41.000 te besparen op de uitgaven voor sport. In totaal moet er dan vanaf 2028 structureel € 123.000 worden bezuinigd.

We stellen in de begroting 2025 voor om de bezuiniging een jaar later, dus in 2027 in te laten gaan. In 2027 bezuinigen we € 82.000 en vanaf 2028 bedraagt de bezuiniging structureel € 123.000 per jaar.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De planning is om in het voorjaar van 2025 een besluit te nemen over de bezuinigingen op sport en een eerlijk financieringssysteem, zodat sportverenigingen er tijdig op kunnen anticiperen.

Tijd (indicator)

We hebben een duurzaam zwembad met een gezonde exploitatie

Wij zien het overdekte zwembad als een belangrijke voorziening voor onze inwoners. Daarom willen we graag een les-, doelgroepen- en sportbad voor Winterswijk behouden. We onderzoeken hoe we de voorziening ook op de lange termijn kunnen en willen behouden.

Kwaliteit (toelichting)

Met het verhogen van de bestemmingsreserve Instandhouding voorzieningen worden voorwaarden geschapen om tenminste 10 jaar de huisvesting van voorzieningen in stand te houden. Het zwembad is één van deze voorzieningen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De voorwaarden voor aanwending van bestemmingsreserve maken onderdeel uit van de besluitvorming bij de vaststelling van de begroting. Vanaf 2025 kan een beroep worden gedaan op middelen binnen deze voorwaarden. In de voorliggende begroting zijn geen extra specifieke middelen voor het zwembad opgenomen.

Tijd (indicator)

Trends en ontwikkelingen

Over de jaren 2023 tot en met 2025 hebben we een specifieke uitkering (SPUK) ontvangen om bewegen en gezonde leefstijl te bevorderen. Het plan van aanpak is inmiddels afgerond en door het ministerie goedgekeurd, we zijn met de uitvoering, zowel lokaal (Gezond en Actief Leven Akkoord) als regionaal (Integraal Zorg Akkoord), gestart.

2.3 Inkomen en participatie

Ambitie

Wij zorgen ervoor dat iedereen kan meedoen in de samenleving. Werk en inkomen en een goed vangnet voor bestaanszekerheid zijn hiervoor belangrijk. Winterswijk voelt zich verantwoordelijk voor de opvang van vluchtelingen en we bouwen mee aan de maatschappij waar iedereen dezelfde kansen heeft. We dragen zorg voor een goede start van nieuwkomers.

Relevante documenten:

- Integrale Verordening sociaal domein.
- Samen aan het stuur.
- Beleidskader 2018 – 2022 Sociaal Domein ‘Meedoen in Winterswijk’.
- Beleidsnotitie Wet inburgering 2022.

Doelstellingen

Nieuwkomers en statushouders moeten zo goed mogelijk inburgeren

Activiteiten

Monitoring nieuwe wet inburgering

Binnen de wettelijke kaders heeft de gemeente Winterswijk het inburgeringsproces ingericht. Halfjaarlijks monitoren en evalueren we de resultaten.

Kwaliteit (toelichting)

In 2024 blijft het de opdracht voor de gemeente om de Inburgeringswet 2021 uit te voeren en te monitoren.

De monitoring zal plaats vinden op de volgende onderdelen:

- Brede intake (klanttevredenheid).
- PIP (Persoonlijk plan Inburgering en Participatie) (klanttevredenheid).
- MAP (Module Arbeidsmarkt en Participatie): Draagt deze bij aan toeleiding naar de arbeidsmarkt?

- Financieel ontzorgen: Is de gekozen werkwijze werkbaar en voorkomt het financiële problemen?
- Financiële zelfredzaamheid: Leren nieuwkomers voldoende om financieel zelfredzaam te zijn/worden?
- PVT (Participatieverklaringstraject): Draagt het programma voldoende bij aan participeren in Nederland of missen er nog thema's?
- Maatschappelijke begeleiding: Zijn er verbeterpunten, loopt het ergens spaak?
- Inburgeringstraject taalaanbieders, subregionaal op inhoud en regionaal op contractniveau.
- Participatieaanbod: Is er voldoende aanbod, leidt het aanbod toe naar (vrijwilligers)werk, meedoen in de maatschappij?

Het aantal inburgeraars is in 2024 gestegen.

De uitdaging blijft om voldoende leerroutes aan te kunnen bieden, vanwege het aanhoudende docententekort.

Goede afstemming met de inburgeringsscholen is van groot belang. Dit wordt regionaal opgepakt. Vanaf september is het docententekort wat meer op peil, waardoor de wachtlijsten verkort worden.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Monitoring vindt geheel 2024 plaats. Ieder kwartaal wordt de balans opgemaakt en de processen indien nodig bijgestuurd.

Tijd (indicator)

Opvang Oekraïners

Er is een gemeentelijke opvanglocatie ingericht voor vluchtelingen uit Oekraïne.

Kwaliteit (toelichting)

Het betreft duurzame opvang voor plusminus 175 ontheemden uit Oekraïne op de locatie Vredense Hof in Winterswijk. Daarnaast worden er bij particulieren nog een aantal ontheemden opgevangen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De opvang locatie blijft nog noodzakelijk. De gemeente Winterswijk is met Marga Klompé overeengekomen dat er een huurovereenkomst opgesteld gaat worden voor de Vredensehof. De dienstverlening komt bij de gemeente Winterswijk te liggen.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

Voorkomen en bestrijden van armoede en schulden

Activiteiten

Evalueren bewindvoering en indien nodig bijstellen werkwijze

Bewindvoering is een onderdeel van de schuldhulpverlening waarmee veel kosten (bijzondere bijstand) zijn gemoeid. We onderzoeken op welke wijze we beter invloed kunnen uitoefenen op het al dan niet onder bewind stellen van inwoners.

Kwaliteit (toelichting)

Bewindvoering is een onderdeel van de schuldhulpverlening. Vanaf 2021 bestaat de mogelijkheid voor gemeenten gebruik te maken van het 'Adviesrecht gemeenten bij schuldbewind', waarbij we als gemeente de rechter mogen adviseren of een inwoner het beste geholpen is met voortzetting van het bewind, of dat volstaan kan worden met een lichtere vorm van ondersteuning. Wij onderzoeken op welke wijze wij van dit adviesrecht gebruik kunnen maken en welke procedures en samenwerkingen met de rechtbanken en bewindvoerders dienen te worden opgezet.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2025 werken we aan een beleidsplan schuldhulpverlening waarin we het resultaat van dit onderzoek zullen betrekken.

Tijd (indicator)

Meedoenregeling voor volwassenen

In 2023 zijn we gestart met de meedoenregeling voor volwassenen. In het kader van die regeling krijgen volwassenen met een laag inkomen jaarlijks een bedrag van € 150, waarmee ze kunnen deelnemen aan de maatschappij. Bijvoorbeeld in de vorm van deelname aan cultuur of sport.

Kwaliteit (toelichting)

Het bereik van de doelgroep liet in 2023 te wensen over. In 2024 is nader onderzocht hoe de doelgroep beter bereikt kan worden. De resultaten van dit onderzoek zijn in het vierde kwartaal van 2024 bekend en worden in 2025 verder uitgewerkt.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Tijd (indicator)

Meedoenregeling kinderen

In het kader van het gemeentelijk minimabeleid is er een aantal meedoenregelingen voor kinderen.

Kwaliteit (toelichting)

De kindregelingen zijn geëvalueerd in 2023. Er is onderzocht of ze nog voldoende bijdragen aan het doel waarvoor ze in het leven zijn geroepen: het meedoen van kinderen aan de samenleving en het daardoor verkleinen van sociale achterstanden. Uit de evaluatie blijkt dat de kindregelingen in grote lijnen voldoen. Binnen de bestaande kaders zijn in het nieuwe beleid andere accenten gelegd, zodat de regelingen beter aansluiten bij de hedendaagse praktijk van opgroeiende kinderen.

De belangrijkste accenten zijn:

- Een computer/laptop per middelbare scholier in plaats van per huishouden.
- De budgetten voor schoolkosten en sociaal-culturele kosten worden samengevoegd, zodat er meer keuzemogelijkheden zijn voor ouders en kinderen. Ook wordt er een splitsing gemaakt in deze budgetten voor de leeftijden 0 tot 4 jaar, 4 tot 12 jaar en 12 tot 18 jaar. Zodat de hoogte van de budgetten 'meegroeien' met de leeftijd van de kinderen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit is een continu proces.

Tijd (indicator)

Beleidsplan Armoedevrij Winterswijk

We stellen in samenwerking met de gemeenschap en belanghebbende partijen, waaronder het Platform Armoedevrij Winterswijk, een plan op ter realisatie van de doelstelling Winterswijk Armoedevrij.

Kwaliteit (toelichting)

Tijdens de begrotingsbehandeling van eind 2023 is het amendement Beleidsplan Armoedevrij Winterswijk aangenomen. Naar aanleiding hiervan dient een concreet plan opgesteld te worden ter realisatie van de doelstelling Winterswijk Armoedevrij 2040. Het plan dient als leidraad voor de acties en interventies die bijdragen aan het bereiken van de armoedevrije status in 2040. De mogelijke voorstellen worden ter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraad.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

In samenspraak met onze maatschappelijke partners en medewerkers van De Post is gewerkt aan een Beleidsplan Armoedevrij Winterswijk. Het streven is om het beleidsplan in het vierde kwartaal van 2024 op te leveren.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

We ondersteunen inwoners naar regulier werk of zinvolle dagbesteding

Activiteiten

Stabilisering van het aantal bijstandsgerechtigden

We blijven streven naar een stabilisering van het bijstandsbestand. Werkleerbedrijf Fijnder zet hiervoor diverse instrumenten in, zoals om- of bijscholing, (gedeeltelijk) werk, arbeidsmatige dagbesteding en vrijwilligerswerk. Waar nodig wordt een loonkostensubsidie verstrekt aan de werkgever en/of wordt een jobcoach ingezet.

Kwaliteit (toelichting)

De verwachting is dat zowel in 2024 als in 2025 het bijstandsbestand stijgt. De instroom is hoger dan de uitstroom. Dit wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door de complexer wordende doelgroep. Hiermee wordt ook de toename van het aantal statushouders bedoeld.

Voor 2024 is een stijging geraamd van 2,2%. Deze nieuwe raming voor 2024 werkt door in de begroting van Fijnder van 2025. Voor 2025 wordt de nieuw geraamde eindstand van 2024 met 1,41% verhoogd, conform de uitgangspunten in de begroting van Fijnder 2025.

Het is altijd de ambitie om bijstandsgerechtigden een ontwikkeling door te laten maken die leidt tot werkaanvaarding of het vergroten van zelfredzaamheid met inzet van de beschikbare re-integratie-instrumenten. Welke invloed de meer complexe doelgroep heeft op de ontwikkeling van het bijstandsbestand, en ook de invloed van een nieuw regeerprogramma, is moeilijk in te schatten.

Of de ambitie om de groei van het bijstandsbestand te beperken tot 1,41% haalbaar is, wordt continue gevolgd.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het beheersen van het bestandsvolume van bijstandsgerechtigden is een continu proces.

Tijd (indicator)

Trends en ontwikkelingen

1. Participatiewet in Balans

De Participatiewet wordt herzien. Doel is de Participatiewet beter te laten aansluiten op wat mensen (aan) kunnen en nodig hebben met als kernwaarden vertrouwen en menselijke maat. Het raakt thema's als: een realistisch mensbeeld, een passend perspectief op participatie, een toereikend sociaal minimum en een voorspelbaar en begrijpelijk vangnet. De beoogde datum van inwerkingtreding is 1 januari 2025.

2. De nieuwe Wet van school naar duurzaam werk

Deze nieuwe wet, die op 1 augustus 2025 van kracht moet worden, beoogt jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt de juiste begeleiding en ondersteuning te geven richting economische zelfstandigheid. Dit gebeurt met vier samenhangende maatregelen: 1. Aanvullende loopbaanbegeleiding tot een jaar na diplomering of het verlaten van de school in het beroepsonderwijs, praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs 2. De maximumleeftijd van de doelgroep van de Doorstroompunt-functie (voorheen RMC-functie) wordt

verhoogd van 23 naar 27 jaar. 3. Gemeenten krijgen in de Participatiewet een meer preventieve rol bij het ondersteunen van jongeren naar werk. 4. Het wetsvoorstel stimuleert de samenwerking tussen onderwijs, doorstroompunten en gemeenten op casusniveau en bij een regionaal programma.

2.4 Educatie

Ambitie

Onderwijs is essentieel voor iedereen. Daarom werken we aan gelijke kansen samen met onderwijs en verenigingen. We bouwen onderwijsvoorzieningen conform het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP), duurzaam, met goede ventilatie en groene schoolpleinen.

Relevante documenten:

- Integraal huisvestingsplan Onderwijs 2021-2037.
- Beleidsnotitie Voor- en Vroegschoolse Educatie.

Doelstellingen

Onderwijshuisvesting wordt uitgevoerd conform het Integraal huisvestingsplan

Activiteiten

Uitvoeren Integraal Huisvestingsplan (IHP) scholen

Onderwijs, kinderopvang, belangenverenigingen en gemeente voeren het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2021-2037 uit. We starten met de school in het Woold. De ontwikkeling van andere scholen uit fase 1 schuiven we voorlopig door tot na de begrotingsperiode van 2024-2027.

Kwaliteit (toelichting)

Ook bij de begroting voor 2025 wordt voorgesteld de uitvoering van het IHP grotendeels te temporiseren, totdat het financieel perspectief van de gemeente is verbeterd. De realisatie van een schoolgebouw ten behoeve van het buurtschapsonderwijs (Woold) is wel conform het IHP voortgezet.

Op basis van de keuze van SOPOW (Kotten, Miste-Corle en Woold) en Altena (De Esch) om niet te gaan voor een gezamenlijke locatie, is het oorspronkelijke budget gesplitst. Altena heeft gekozen voor renovatie op de bestaande locatie. De normbedragen blijven daarbij uiteraard gelden, evenals de oorspronkelijke planning. Met IKC Zuid-West (De Schakel, Julianaschool, de Korenburg, SWW en ZoZijn) en 't Kempken is en wordt verder gewerkt aan voorbereidende werkzaamheden, zoals inhoudelijke samenwerking en locatiekeuzes.

In verband met de risico's van het vooruitschuiven van projecten, worden de meest noodzakelijke investeringen gedekt uit de bestemmingsreserve instandhouding voorzieningen. Denk daarbij aan calamiteiten of echt noodzakelijke verbetering van het binnenklimaat van scholen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Loopt conform planning.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

We bevorderen kansen gelijkheid

Activiteiten

Aanpak laaggeletterdheid

De rijksoverheid heeft als doel laaggeletterdheid terug te dringen.

Kwaliteit (toelichting)

In de Achterhoek kan iedere volwassene die ondersteuning kan gebruiken bij basisvaardigheden en moeite heeft met lezen, schrijven en/of rekenen een passend leertraject volgen. Het verbeteren van de basisvaardigheden (taal, rekenen en werken met digitale apparaten) draagt bij aan een betere gezondheid, een betere arbeidsmarktpositie en financiële zelfredzaamheid.

De afgelopen jaren is geïnvesteerd in een infrastructuur en samenwerking om de doelgroep, met name mensen met Nederlands als eerste taal, te bereiken. Onze inzet blijft gericht op het behouden en verder ontwikkelen hiervan.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Voor 2025 actualiseren we het huidige regioplan. Het plan gaat 'Regioplan aanpak Basisvaardigheden' heten, waar we als regio uitvoering aan blijven geven.

Tijd (indicator)

Inzet NPO middelen

We verstrekken middelen van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) voor de ontwikkeling van het onderwijs, en om achterstanden in het onderwijs weg te werken.

Kwaliteit (toelichting)

In het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) zijn we vanaf september 2022 gestart met de volgende activiteiten, die worden voortgezet in 2024 en 2025:

- Het versterken van het leesaanbod op alle scholen door middel van lessen en workshops vanuit de bibliotheek.
- Activiteiten voor sociale en emotionele ontwikkeling van tieners door middel van cultuureducatie. Dit aanbod is er voor de drie middelbare scholen in Winterswijk en is afgestemd op de behoefte vanuit de scholen.
- De buitenruimtes bij de middelbare scholen worden verbeterd, zodat er mogelijkheden zijn voor sport, cultuur en educatie.
- Middelbare scholen kunnen jaarlijks gebruikmaken van voorstellingen van een theatergezelschap dat voorstellingen met een boodschap ontwikkelt. Dit kan een maatschappelijk thema zijn dat aansluit bij de beleveniswereld van de leerlingen.
- Vanaf mei 2023 is de verlengde schooldag voor het basisonderwijs in Winterswijk uitgebreid met extra leesaanbod, onder begeleiding van een consulent van de bibliotheek. Dit om de kinderen een extra steuntje in de rug te geven op het gebied van leesvaardigheid en digitale vaardigheden.
- Als gemeente ontvangen we een tijdelijke specifieke uitkering gericht op versterking van de bibliotheek. Dit komt doordat we in Winterswijk 'hoog

scoren' op onderwijsachterstanden en op laaggeletterdheid. Er is hierbij een cofinanciering vanuit de gemeentelijke NPO-middelen. Van die extra NPO-middelen breidt de bibliotheek het aanbod voor kinderen en jongeren de komende jaren uit. Het programma bij de bibliotheek is gestart in 2024.

- In lijn met motie Woordgat dicht en gaan we samen met de bibliotheek aan de slag om tot een invulling te komen als de gelden beschikbaar komen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De middelen zijn tijdelijk en moeten in kalenderjaar 2025 volledig besteed zijn.

Tijd (indicator)

Trends en ontwikkelingen

Er zijn geen ontwikkelingen te melden.

Financiële afwijkingen programma 2

Baten en Lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Prognose 1 2024	Prognose 2 2024	Mutaties Prognose 2 2024
Baten			
2.1 Cultuur			
5.5 Cultureel erfgoed	77	77	0
5.6 Media	249	249	0
Totaal 2.1 Cultuur	326	326	0
2.2 Sport			
5.1 Sportbeleid en activering	512	512	0
5.2 Sportaccommodaties	613	958	345
Totaal 2.2 Sport	1.126	1.471	345
2.3 Inkomen en participatie			
6.3 Inkomensregelingen	9.723	10.147	425
6.4 WSW en beschut werk	5.945	8.480	2.534
6.5 Arbeidsparticipatie	465	465	0
Totaal 2.3 Inkomen en participatie	16.133	19.092	2.959
2.4 Educatie			
4.2 Onderwijshuisvesting	0	182	182
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.573	1.652	79
Totaal 2.4 Educatie	1.573	1.834	260
Totaal Baten	19.158	22.722	3.565
Lasten			
2.1 Cultuur			
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.676	1.676	0
5.4 Musea	206	206	0
5.5 Cultureel erfgoed	568	568	0
5.6 Media	740	740	0
Totaal 2.1 Cultuur	3.189	3.189	0
2.2 Sport			
5.1 Sportbeleid en activering	1.323	1.388	65
5.2 Sportaccommodaties	2.723	2.720	-3
Totaal 2.2 Sport	4.046	4.108	62
2.3 Inkomen en participatie			
6.3 Inkomensregelingen	17.132	17.751	619
6.4 WSW en beschut werk	11.366	11.366	0
6.5 Arbeidsparticipatie	1.247	1.247	0
Totaal 2.3 Inkomen en participatie	29.745	30.364	619
2.4 Educatie			
4.2 Onderwijshuisvesting	1.549	1.787	239
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.614	2.655	41
Totaal 2.4 Educatie	4.162	4.442	280
Totaal Lasten	41.143	42.104	961
Gerealiseerd resultaat	-21.985	-19.382	2.604

Cultuur

Er zijn geen mutaties geweest.

Sport

Jaarlijks ontvangen wij een specifieke uitkering (SPUK) voor de BTW op investering sport. In 2024 hebben we een bedrag van € 345.000 ontvangen. Hiermee is het voordeel aan de batenkant volledig verantwoord.

Het college heeft aan zwembad Jaspers een extra subsidie toegekend van € 65.000. Hiermee is het verschil aan de lastenkant grotendeels verklaard.

Inkomen en participatie

Het voordeel van € 2.959.000 aan de batenkant wordt als volgt verklaard.

-
- Verhoging
Rijksbudget
Algemene
Bijstand   €   425.000 V
-

- Vrijval
overschot
Rijksmiddelen   € 2.534.000 V
Hulp aan
Oekraïners
-

Het definitieve BUIG-budget Algemene Bijstand voor 2024 is hoger vastgesteld. In 2024 hebben we definitieve vaststelling van het Rijksbudget Hulp aan Oekraïners ontvangen van het Rijk. Dit betekent dat de niet bestede en gereserveerde middelen uit 2023 nu vrij kunnen vallen.

Het nadeel van € 619.000 aan de lastenkant wordt als volgt verklaard.

- Hogere lasten
Algemene   € 425.000 N
Bijstand
-

- Hogere
uitvoeringskosten   € 294.000 N
Fijnder
-

- Lagere lasten
meedoenregeling   €   50.000 V
volwassenen
-

- Lagere lasten
Armoedevrij   €   50.000 V
-

Zoals hierboven al aangegeven is het definitieve BUIG-budget Algemene Bijstand voor 2024 hoger vastgesteld. Het uitgangspunt is dat de baten en lasten met hetzelfde bedrag worden verhoogd.

De uitvoeringskosten Fijnder zijn naar aanleiding van de 1e bestuursrapportage 2024 van Fijnder naar boven bijgesteld.

De vraag naar de meedoenregeling volwassenen valt lager uit dan in 1e instantie was begroot.

De Raad heeft bij de begrotingsbehandeling 2025 een motie aangenomen om het in 2024 beschikbare budget voor Armoedevrij ook beschikbaar te houden voor 2025.

Daarom is het beschikbare budget van € 50.000 overgeheveld naar 2025.

Educatie

Het voordeel van € 260.000 aan de batenkant wordt grotendeels als volgt verklaard.

- Verhoging Rijksmiddelen   €   79.0
Onderwijsachterstandenbeleid   00 V
-

- Vrijval gereserveerde   €
Rijksmiddelen onderwijs voor   182.000
huisvesting   V
-

We hebben een aanvullende specifieke uitkering (SPUK) ontvangen voor het Onderwijsachterstandenbeleid. De baten en lasten worden met hetzelfde bedrag verhoogd.

In 2024 hebben zijn er klimaataanpassingen bij de Emmaschool doorgevoerd en was er tijdelijke huisvesting noodzakelijk bij school Woold. Deze lasten zijn gefinancierd door een deel van de gereserveerde rijksmiddelen vrij te laten vallen.

Het nadeel van € 280.000 aan de lastenkant wordt grotendeels veroorzaakt door:

• Verhoging lasten Onderwijsachterstandenbeleid	€ 79.0 00 N
• Verhoging lasten huisvesting Emmaschool	€ 154.000 N
• Verhoging lasten huisvesting Woold	€ 28.0 00 N
• Verhoging lasten uitvoering IHP	€ 30.0 00 N

Voor het Onderwijsachterstandenbeleid hebben we in 2024 een aanvullend Rijksbudget (SPUK) ontvangen. Uitgangspunt bij SPUK's is dat de baten en lasten altijd met hetzelfde bedrag worden aangepast.

Bij de Emmaschool zijn klimaataanpassingen doorgevoerd, die zoals hierboven al aangegeven is, bekostigd zijn uit de gereserveerde Rijksmiddelen voor het onderwijs. De kosten voor de tijdelijke huisvesting voor school Woold zijn eveneens bekostigd uit de gereserveerde Rijksmiddelen voor het onderwijs.

Tenslotte is de inhuur van de projectleider voor het uitvoeren van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs verlengd.

[Onttrekkingen en reserves](#)

Er zijn geen mutaties geweest.

